

Jakub Klecker s Kantilénou připravil více než 400 koncertů a dokladem cílevědomé práce je také dokumentace výrazné části sborového repertoáru na sérii 2 CD, nahrané v létě 2014. Neopomenutelná je rovněž příležitost reprezentace na operním jevišti Národního divadla Brno, kde Jakub Klecker na dirigentské pozici působí. Možnosti sólového i sborového obsazení v nejruznějších inscenacích divadla otevírají zpěvákům nové obzory a nabízejí jim nejen silný zážitek. Nejínak je tomu také u možnosti účinkování na prestižních festivalech nebo u různorodých projektů, koncertních či scénických, na kterých měl sbor možnost se podílet.

Dramaturgie posledních let pod tímto uměleckým vedením (i nyní v odkazu na něj) udržuje linii let předchozích a usiluje o její stálé obohacování. Nevyhýbá se téměř žádným hudebním oblastem a žánrům, a proto zpěvákům poskytuje široké a pestré pěvecké zázemí. Vedle klasické hudby se tak například objevují také možnosti uplatnění v populární nebo lidové sféře. Důležitým těžištěm však zůstává i nadále duchovní tvorba všech historických období a renesanční polyfonie, které jsou již z předešlých dob doménou Kantilény. Protipólem k těmto hudebním památkám minulých století jsou pak hojně uváděná díla současných autorů, která jsou zejména u těch tuzemských vyústěním přímé spolupráce skladatele s tělesem.

Právě rozsáhlý program dnešního večera je důkazem pestrosti dramaturgie a zároveň přehlídkou generacemi ověřených a oblíbených „kusů“, které se za léta zpěvu umístily na předních příčkách sborového repertoáru. Program je na začátku i konci ohraničen převážně díly českých autorů, v jeho průběhu však zazní široká přehlídka skladeb světových i duchovních, českých i cizojazyčných, od renesance po současnost. Koncert zahajuje výběr z proslulých *Moravských dvojzpěvů* Antonína Dvořáka, konkrétně z nejvýznamnějšího třetího svazku. Následují dvě části z cyklu *Katonova mudrosloví* (často uváděného na povinném repertoáru českých i zahraničních soutěží) Petra Ebena, který s Kantilénou hojně spolupracoval. Sborovou klasikou jsou pak Smetanovy *Tři ženské sbory*, z nichž dnes zazní dva a dále klavírem doprovázená skladba *Zařikání* Ivana Hrušovského, kterou Kantiléna uvedla například na poslední soutěži v Rize (2017). Od českých autorů se program dále přesouvá k Sergeji Rachmaninovi a jeho působivému *Bogorodice děvo*, tedy *Ave Maria*, které pochází z rozsáhlého díla *Noční bdění*. Pomyslnou první vlnou renesanční polyfonie je pětilhas *Ascendit Deus*, ze kterého s efektivní pravidelností vystupují jednotlivé hlasy. První polovinu uzavírají dvě skladby Petra Řezníčka, obě věnované Kantiléně: latinsko-český *Svatý Vojtěch* a třetí věta cyklu *Atomus servus pacis*, jehož český text je dílem Ivana Sedláčka.

Druhou polovinu zahajuje pásmo polyfonních skladeb tří renesančních autorů, všech patřících do stálého repertoáru sboru. Následuje výběr z Ebenovy *Missy adventus*, která je zvukově pestrá a zajímavá i přesto, že je pouze jednohlasá. Francouzskou avantgardní disonanci dále přináší *Litanies à la Vierge Noire* Francise Poulence s místy až hrozivě vyznívající kombinací zpěvu a varhan. Harmonické zklidnění pak nabídne romantické *Laudate Pueri*, prostřední ze *Tří motet* Felixe

Mendelssohna Bartholdyho. Následuje společný zpěv s publikem, zahrnující aranže dvou lidových písní a ve stejném duchu také *Vynášení smrti* Bohuslava Martinů a operní sbor *Proč bychom se netěšili* Bedřicha Smetany. Celý rozsáhlý program pak zakončuje již po generace ustálená hymna Kantilény, *Ecce panis angelorum* Antonia Lottiho.

Dominika Volfová

Jiří Hrubý je absolventem brněnské konzervatoře ve třídě Davida Marečka, Janáčkovy akademie múzických umění pod vedením Ivana Gajana a v roce 2016 završil svá studia na Conservatorium Maasricht v Nizozemí v klavírní třídě belgické pianistky Katiy Veekmans.

Vystupuje na sólových recitálech u nás i v zahraničí a spolupracuje s významnými hudebními tělesy (Filharmonie Brno, orchestr Janáčkovy opery v Brně, dětský pěvecký sbor Kantiléna aj.). Věnuje se také komorní hudbě, pravidelně koncertuje s flétnistkou Kristinou Vaculovou, hráčkou na zobcovou flétnu Michaelou Koudelkovou a basbarytonistou Jiřím M. Procházkou. Pedagogicky působí na ZUŠ Varhanická v Brně.

Varhaník **Jakub Janšta** spoluúčinkuje s Kantilénou opakovaně. Vystudoval brněnskou konzervatoř v oborech hra na varhany a skladba a pražskou Akademii múzických umění ve varhanní třídě Jaroslava Tůmy. V rámci stipendia také studoval na Hochschule für Musik ve Stuttgartu ve třídě Jona Laukvik. Zúčastnil se řady mistrovských kurzů u nás i v zahraničí a je rovněž držitelem cen z několika mezinárodních soutěží v interpretaci i v improvizaci v Německu, Rakousku, Slovinsku a České republice. Věnuje se koncertní i pedagogické činnosti, působí jako varhaník a ředitel kůru v kostele sv. Františka z Assisi v Praze.

Jakub Klecker je šéfdirigentem Moravské filharmonie Olomouc, pedagogem oboru dirigování orchestru na JAMU a jedním z nejvýraznějších dirigentů své generace. Vystudoval dirigování u Jiřího Bělohávk a Tomáše Koutníka na pražské HAMU a poté začal působit jako dirigent (na čas jako šéfdirigent) Janáčkovy opery Národního divadla Brno.

V roce 2010 navázal spolupráci s Národním divadlem moravskoslezským, v letech 2015–2020 působil na pozici hudebního ředitele ostravské opery. Spolupracuje také pravidelně s Národním divadlem v Praze. V lednu 2013 debutoval s Verdiho *Aidou* ve Státním divadle v Norimberku. Věnuje se také symfonické tvorbě a spolupracuje s většinou českých orchestrů. V roce 2009 a 2016 dirigoval na festivalu Pražské jaro, v roce 2017 debutoval s Mozartovou operou *Figarova svatba* ve Vratislavské opeře. Na podzim roku 2019 dvakrát hostoval ve Zlatém sále vídeňského Musikvereinu.

Filharmonie Brno, příspěvková organizace
Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801
www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

66.
koncertní
sezona
2021
2022

Ivan Sedláček 90,
Jakub Klecker 40
Mimořádný koncert
Kantilény
Besední dům
25|6|2022, 17:00 hodin

Filharmonie
Brno Philharmonic

ANTONÍN DVORÁK

Moravské dvojzpěvy op. 32 (výběr z cyklu)

Slavíkovský polečko malý – Veleř, vtáčku – Neveta – Prsten

PETR EBEN

Katonova mudrosloví (výběr z cyklu)

Air – Gigue

BEDŘICH SMETANA

Tři ženské sbory (výběr z cyklu)

Západ slunce – Přiletěly vlaštovičky

IVAN HRUŠOVSKÝ

Zařikání z cyklu **Chci rozsvítit tvou krásu**

SERGEJ RACHMANINOV

Bogorodice děvo

JACOBUS HANDL GALLUS

Ascendit Deus

PETR ŘEZNIČEK

Svatý Vojtěch

Atomus servus pacis (3. věta)

přestávka | 20'

HANS LEO HASSLER

Gratias agimus tibi

ORLANDO di LASSO

Adoramus te, Christe

TOMÁS LUIS de VICTORIA

O sacrum convivium

Domine, non sum dignus

Duo seraphim

PETR EBEN

Missa adventus (výběr)

Credo – Benedictus – Agnus Dei

FRANCIS POULENC

Litanies à la Vierge Noire

FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY

Laudate pueri ze **Tří motet** op. 39

MIROSLAV RAICHL arr.

Tancuj, tancuj

PETR ŘEZNIČEK arr.

Měla jsem holoubka

BOHUSLAV MARTINŮ

Vynášení smrti z baletu **Špalíček**

BEDŘICH SMETANA

Proč bychom se netěšili z opery **Prodaná nevěsta**

ANTONIO LOTTI

Ecce panis angelorum

Kantilény, sbor dětí a mládeže při Filharmonii Brno

spoluúčinkují **zpěváci Kantilény z let 2006–2022**

Jiří Hrubý klavír

Jakub Janšta varhany

sbormistr **Jakub Klecker**

Dnešní mimořádný koncert je jubilejním koncertem zakladatele a dlouholetého sbormistra Kantilény Ivana Sedláčka a jeho nástupce, sbormistra Jakuba Kleckera, které od sebe dělí celé půlstoletí. Do jisté míry tato událost nahrazuje rozlučkový koncert tehdejšího uměleckého vedoucího Jakuba Kleckera, který se nemohl uskutečnit v roce 2020 z důvodu koronavirových opatření. Právě na toto nerealizované završení Kleckerovy pomyslné etapy v existenci Kantilény i profesním životě tedy dnešní koncert plynule navazuje.

Úplné počátky historie sboru se začínají psát v roce 1956, kdy Ivan Sedláček založil pěvecký kroužek pod názvem Šlapanický dětský sbor. Již po půlroce sbor vyhrál první soutěž, na kterou pak navázala dosud nekončící řada dalších. Sbor byl v roce 1983 začleněn pod Státní filharmonii Brno a přejal k sobě část dětí bývalého Lýskova Brněnského dětského sboru, čímž vzniklo těleso s názvem Brněnský dětský sbor Kantilény. Jako profesionální filharmonický sbor každoročně pořádal samostatný jarní, podzimní a vánoční koncert (které jsou stěžejní osou vystupování sboru dodnes) a pravidelně se podílel na orchestrálních projektech.

Vysokou latku ve sborovém působení ještě pozdvihlo rozšíření tělesa na dvě přípravná oddělení v sedmdesátých letech. To umožnilo předat dětem kvalitní hudební základy a přípravu pro pozdější studium náročnějších skladeb. Sbor ovlivnila také spolupráce s hlasovým pedagogem Jiřím Barem a Annou Barovou, dlouholetou operní sólistkou Národního divadla Brno.

Sbor ve velké míře podnikal turné do mnoha okolních zemí, po roce 1989 již pravidelně po celém světě a také dostal svobodu ve výběru skladeb – mohl tak na domácí půdě uvádět například díla renesančních autorů. Nezaháležel ani v nahrávací činnosti, jmenujme například Dvořákovu operu *Jakobín* z roku 1979, *Špalíček* Bohuslava

Martinů z roku 1988, CD připravovaných skladeb pro zájezd do Japonska, které v roce 1992 obdrželo Cenu Českého hudebního fondu za mimořádnou interpretaci, nebo CD *Cantate Domino* (1998).

Velkým benefitem a výsadou Kantilény byly a stále jsou skladby českých autorů vzniklých speciálně na objednávku sboru. Najdeme mezi nimi i dodnes uváděné skladby autorů Ctirada Kohoutka, Petra Ebena, Petra Řezníčka, Arnošta Parsche, Františka Emmerta a mnohých dalších.

Tato zestručněná historie sboru je pochopitelně rovněž výčtem činů a úspěchů **Ivana Sedláčka**. Narodil se v roce 1932 ve slovenském Zvolenu a po přesunu do Brna se začal ve svém volném čase věnovat sborovému zpěvu a hře na klavír. Po neúspěšných pokusech o přijetí na studia hudební vědy a estetiky nastoupil na veterinární fakultu, odkud pak přestoupil na fakultu pedagogickou. Tam vystudoval obor dějepis – český jazyk a jako učitel se po několika letech praxe dostal na školu ve Šlapanicích u Brna, kde po čase založil svůj vysněný pěvecký kroužek. Hned po pár letech si díky své výšce mezi sboristy vysloužil přezdívku Eiffel, která mu zůstala dodnes. Sám se vedle práce se sborem snažil soukromě zdokonalovat v dirigování a pěvecké výchově. Od počátku své sbormistrovské dráhy chtěl Ivan Sedláček repertoár, kterým by se jeho sbor odlišoval od jiných sborových těles, proto za svou kariéru oslovil četné soudobé autory (viz výše), kteří pak pro něj napsali více než pět desítek hudebních děl, bezesporu obohacujících českou sborovou tvorbu. Vedle soudobé tvorby do dramaturgie zařazoval také moteta vrcholné renesance. Za svoji více než padesátiletou sborovou práci získal Cenu Františka Lýska (1989), Cenu Bedřicha Smetany (2002), Cenu Jihomoravského kraje (2012) a čerstvě také Cenu města Brna za rok 2021. S Kantilénou absolvoval více než tisíc koncertů a po skončení v čele sboru se do roku 2008 věnoval vedení smíšeného sboru bývalých zpěváků.

Sbor fungoval pod vedením svého zakladatele do roku 2005. Od roku 2006 tuto vedoucí pozici převzal **Jakub Klecker** a zahájil tak novou etapu tělesa, kdy téměř patnáct let působil na vedoucí pozici, čemuž předcházelo dětství strávené v samotných řadách sboru. V letech 2003–2005 zde navíc působil jako druhý sbormistr.

V této nové fázi těleso plynule navázalo na zvyky i úspěchy dřívější. Ze soutěžních úspěchů stojí za zmínku například absolutní vítězství na prestižní soutěži v Neerpeltu (2006), dvě zlata a ocenění „nejlepší evropský sbor“ ve svých kategoriích na Světové sborové olympiádě v Grazu (2008), cena publika a diplom „Excellent“ na soutěžní cestě do Montreaux (2009), absolutní vítězství a dvě zlaté medaile a absolutní vítězství v kategorii „Duchovní tvorba“ na Evropských sborových hrách v Magdeburgu a o dva roky později na těžké soutěži tři zlata v Rize.

Vedle soutěžních úspěchů je však na sbormistrovském postu zásluhou Jakuba Kleckera také mnoho navázaných spoluprací koncertního sboru jak s předními českými tělesy, umělci nebo jinými dětskými sbory, tak se sbory a orchestry v zahraničí, do kterého se sbor pravidelně vydával (a stále vydává) na koncertní cesty nebo výměnné pobyty.